

[M. Simonsen.]

skete nu, vilde det blive langt dyrere. Man var fuldstændig klar over, at det var meget billigt. Men er der noget, som Befolkningens Flertal i denne Forbindelse haaber nu, saa er det det, at de Herrer Lensbesiddere, der nu er blevet frie Ejere, vil fortsætte paa samme Maade som tidligere, saaledes at de i Løbet af en lille Menneskealder kan faa Godserne sat over Styr. Det lod sig altsaa ikke gøre, medens Godserne var Majorater, for da tog Staten Besidderne under Armene og forhindrede det. Men nu vil det forhaabentlig ske i Løbet af en lille Menneskealder, og saa er vi fri for disse store Godser og Jordansamlinger, saaledes at de kan blive udstykket og der kan komme til at leve Hundreder af Mennesker, hvor der nu lever 10, paa disse udstrakte Arealer af den danske Jord.

Jeg skal gerne erkende, at naar nu Undergangen begynder for disse store Godser, lidt før eller lidt senere, saa vil der naturligvis ikke være meget vundet ved, at Pengeadelen fra Gullasch-Tiden rykker ind i Stedet for; det vil ikke være nogen stor Fordel. Men naar Tiden kommer, da Udviklingen begynder at gaa i den Retning, haaber jeg ogsaa, vi har et Statsstyre og en Rigsdag, som vil interessere sig for, at de Godser, der ikke kan holdes af de nuværende Ejere, ikke just gaar over i Gullasch-Adelens Hænder, men at der bliver truffet en saadan Ordning, at de kan udstykkes og komme Samfundet til Nytte paa en bedre Maade, end hidtil har været Tilfældet. Det vilde i hvert Fald være en heldig Udvikling, og der er mange — jeg tror nok, jeg kan sige: et stort Flertal —, der knytter saadanne Forventninger til Lensgodsernes Overgang til fri Ejendom.

Man har ellers fra den nye Oppositions Side hørt stærke Klager over, at Skatterne var for store; kunde de ikke nedsættes, saa maatte de da endelig ikke forhøjes, for det kunde de rige aldeles ikke bære, og hvad der nu kunde siges. Derimod har vi nu hørt, at de Militærudgifter, som Regeringen ønsker er alt for smaa; dér skal der lægges til, dér maa der endelig ikke knibes. Man hører her, naar der tales om Militærudgifterne og det Lovforslag, som er fremsat, Oppositionen argumentere, som om der var Forslag fremme om ren og skær Afvæbning. Man søger at indbilde Folk, at den socialdemokratiske Regering bryder sig fejl om alle Forpligtelser og alle Hensyn; det skal helst se ud, som om det er en ren og skær Afvæbning, der finder Sted, hvad det imidlertid ikke er eller bliver efter Lovforslaget. Der

er dog Tale om — og det maa jo være en Trøst for de nuværende militærbegeistrede Partier — bevæbnede Soldater og armerede Skibe for 18 Mill. Kr. Det er dog en Post, og efter min Mening er det mere end nok, endda lidt for meget. Men vi ved jo, hvordan det nuværende Afrustningsforslag er kommet frem, og det nytter ikke, at man vil søge at skabe Mistænksomhed paa det Grundlag. Det ærede Medlem Hr. Holstein har jo ogsaa paa dette Omraade gjort et Overbud, idet han har fremsat et Afrustningsforslag, som er i nøje Overensstemmelse med Regeringens, hvad Formaålet angaar, men kun til en Udgift halvt saa stor. Han har udtalt til adskillige Blade, at Hensigten dermed var at bringe Socialdemokratiet i Forlegenhed. Hvorledes det nu skal lade sig gøre, ved jeg ikke, og det er der vistnok heller ikke andre, der kan se. Jeg skal saaledes nævne, at et Venstreblad som „Aarhus Amtstidende“, der forleden omtalte Forslaget, skriver, at det kan udmærket godt forstaa Socialdemokratiets Standpunkt. Jeg skal lige citere et Par Linier:

„Socialdemokratiet har aldrig nægtet, at Regeringens Forslag var Udslag af et Kompromis, som kun den politiske Nødvendighed gør antageligt, Socialdemokratiet kan forsvare, at det for at opnaa et Resultat gaar med til større Udgifter, end det finder strengt nødvendigt.“

Dette Venstreblad forstaaer altsaa udmærket godt Socialdemokratiets Stilling her, forstaaer, at der er kommet til at foreligge et Afrustningsforslag til den Udgift, som altsaa nu foreslaas. Det er der ikke noget som helst mærkeligt i. Hovedsagen er at faa begyndt, og Tiden er nu forhaabentlig gunstig til virkelig at faa noget gennemført. En 20—25 Millioner bør spares. Det, som foreslaas, kan gøre akkurat samme Nytte, og det rummer ikke nogen Fare, saaledes som Militærvæsenet i den Form, vi har det nu, gør.

Men det er jo ganske interessant at høre Talen om Skatterne, og særlig i Forbindelse med de bedst stillede her i Landet, medens Forholdet i Virkeligheden er det, at er der noget Sted, Skatterne trykker, saa er det netop paa de smaa, saa er det paa den store brede Befolkning, saa er det paa Arbejderne og Husmændene, kort sagt paa de Klasser, som staar bagved Regeringen. Men de klager ikke nær saa stærkt, de indser, at det er nødvendigt, at der betales Skat, og de finder sig deri, medens Klagerne kommer fra anden Side, hvor man mindst skulde vente det. Men een Ting